

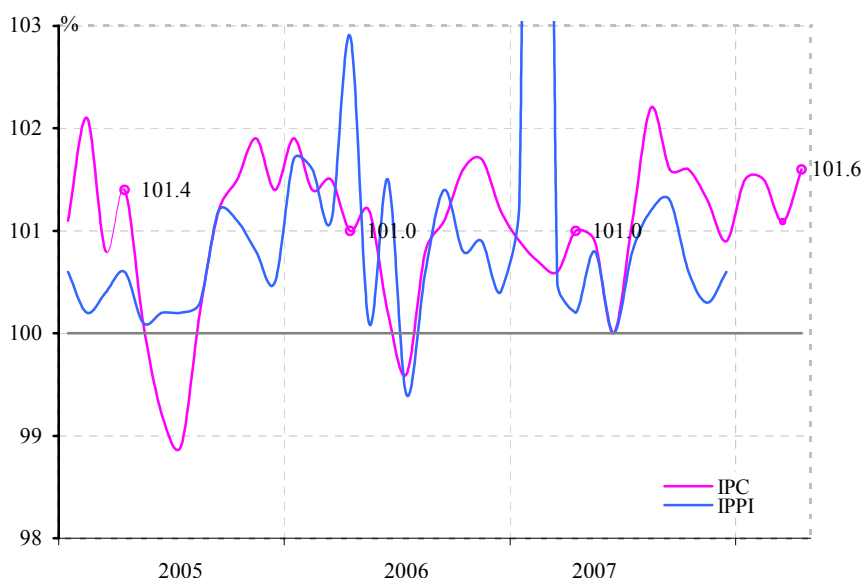
BULETIN LUNAR nr. 4* 2008

Aprilie

Nivelul inflației*

În luna aprilie 2008 prețurile de consum s-au majorat față de luna martie cu 1.6 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 2.8 la sută, la mărfurile nealimentare cu 0.2 la sută și la serviciile prestate populației cu 2.2 la sută (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

La **produsele alimentare** cele mai mari creșteri de prețuri, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la fructe proaspete – cu 11.3 la sută, legume – cu 6.1 la sută, ulei vegetal și ouă dietetice – cu câte 5.6 la sută, carne, preparate și conserve din carne – cu 4.7 la sută, pâine – cu 2.8 la sută.

Totodată, a fost înregistrată reducerea prețurilor la produsele lactate – cu 2.7 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări însemnate de prețuri au fost consemnate la materiale de construcție – cu 2.4 la sută și medicamente – cu 0.7 la sută.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Martie 2008/ Februarie 2008		Aprilie 2008/ Martie 2008	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	1.1	100.0%	1.6	100.0%
Produse alimentare	0.60	53.6	0.98	61.7
Mărfuri nealimentare	0.27	24.1	0.09	5.2
Servicii cu plată	0.25	22.3	0.53	33.1

Sursa: BNS și BNM

În grupul **serviciilor prestate populației** s-a evidențiat majorarea prețurilor și tarifelor la transportul de pasageri – cu 13.2 la sută, serviciile de turism și excursii – cu 10.5 la sută, alimentația publică – cu 2.6 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

*Informație prezentată de BNS

De la începutul anului 2008 prețurile de consum au crescut cu 5.8 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 10.3 la sută, la mărfurile nealimentare cu 1.2 la sută și la serviciile prestate cu 5.3 la sută.

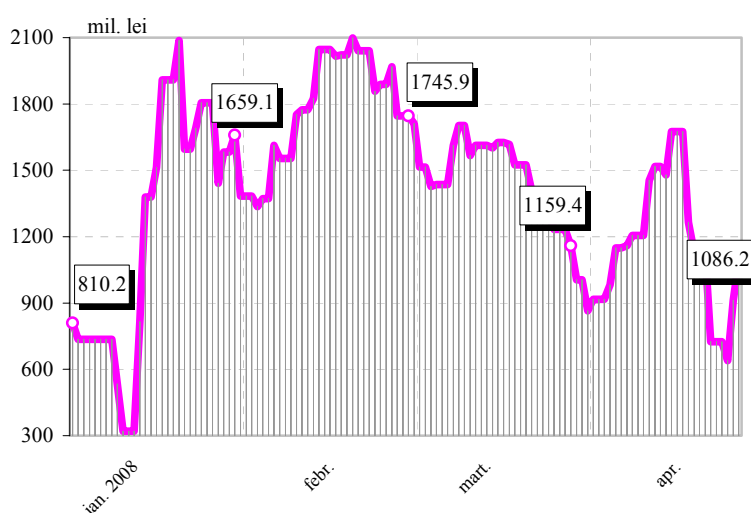
Nivelul inflației în luna aprilie 2008 față de luna aprilie 2007 a constituit 16.2 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 23.0 la sută, la mărfurile nealimentare – 10.0 la sută și la serviciile prestate populației – 15.6 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Operațiuni de sterilizare

Pe parcursul lunii aprilie 2008 au fost desfășurate 16 licitații cu anunțarea prețului minim, la care Banca Națională a Moldovei a acceptat integral cererile băncilor în volum total de 3110.7 mil. lei. Volumul certificatelor plasate s-a cifrat la 3095.0 mil. lei la prețul de vânzare, fiind cu 270.2 mil. lei în descreștere față de nivelul lunii precedente.

Graficul nr. 2. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM

Soldul zilnic al sterilizărilor s-a diminuat de la 1159.4 mil. lei la finele lunii martie 2008 până la 1086.2 mil. lei la 30 aprilie 2008 (graficul nr. 2). Ca urmare, soldul mediu zilnic al operațiunilor de sterilizare s-a plasat cu 368.3 mil. lei sub nivelul consemnat în luna precedentă, însumând 1137.8 mil. lei.

Facilitățile permanente

În luna aprilie 2008 băncile au recurs la facilitatea de depozit overnight, fiind plasate depozite overnight în volum total de 642.1 mil. lei, soldul mediu zilnic constituind 38.8 mil. lei, fiind în creștere cu 0.8 mil. lei, sau cu 2.1 la sută față de luna martie 2008.

În luna de referință a fost solicitată facilitatea de credit overnight, fiind acordate credite overnight în volum de 190.0 mil. lei, soldul mediu zilnic constituind 11.1 mil. lei.

Rezervele obligatorii

Banca Națională a Moldovei, începând cu perioada de urmărire a mijloacelor atrase 06 – 20 aprilie 2008, a majorat cu un punct procentual norma rezervelor obligatorii din mijloacele₂

atrase în lei moldovenești și în valute neconvertibile, precum și norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă.

Rezervele obligatorii în MDL, aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 6-20 aprilie 2008 și menținute de bănci în perioada 21 aprilie – 5 mai 2008, s-au cifrat la 2233.7 mil. lei, fiind în creștere cu 191.7 mil. lei (9.4 la sută) față de rezervele menținute de bănci în perioada 21 martie – 05 aprilie 2008.

Rezervele obligatorii menținute de bănci în VLC la 30 aprilie 2008 au constituit 76.3 mil. USD și 82.6 mil. EUR, în creștere cu 7.1 mil. USD (cu 10.3 la sută) și cu 8.0 mil. EUR (cu 10.7 la sută) față de sfârșitul lunii martie 2008.

Ratele dobânzilor

Pe parcursul lunii aprilie 2008 ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale Băncii Naționale a Moldovei s-au menținut la nivelul celor stabilite de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei în ședința din 12 martie 2008 (se aplică începând cu 18.03.2008):

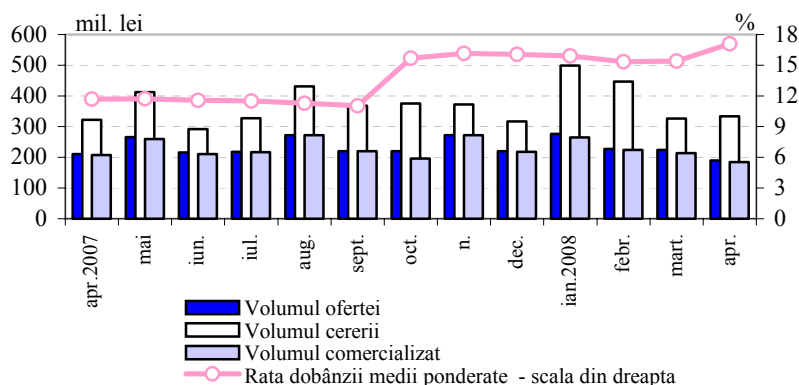
- **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a valorilor mobiliare de stat (VMS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale Băncii Naționale a Moldovei – 17.0 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 19.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 2.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a rămas la nivelul de 10.5 la sută anual.

Pietele financiare

Pe parcursul lunii aprilie 2008 Banca Națională a Moldovei a organizat 13 licitații de plasare a valorilor mobiliare de stat, la care Ministerul Finanțelor a oferit pe piața primară valori mobiliare de stat în volum de 190.0 mil. lei (graficul nr. 3). Cererea băncilor pentru titlurile de stat a însumat 333.6 mil. lei, depășind oferta de 1.8 ori. Vânzările de VMS au constituit 184.3 mil. lei, oferta Ministerului Finanțelor a fost plasată în proporție de 97.0 la sută.

Graficul nr. 3. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

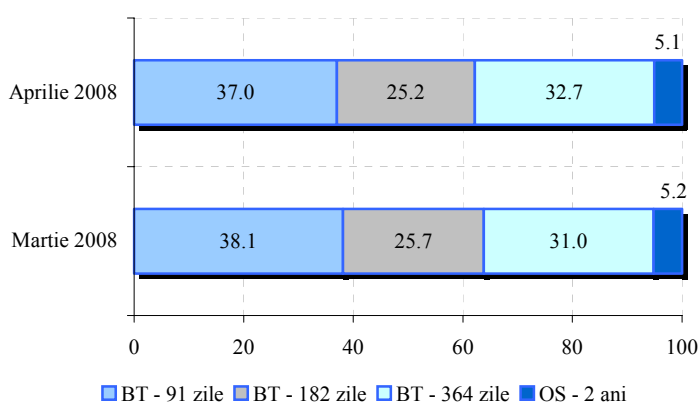
mobiliare de stat în volum de 190.0 mil. lei (graficul nr. 3). Cererea băncilor pentru titlurile de stat a însumat 333.6 mil. lei, depășind oferta de 1.8 ori. Vânzările de VMS au constituit 184.3 mil. lei, oferta Ministerului Finanțelor a fost plasată în proporție de 97.0 la sută.

Ponderea valorilor mobiliare de stat procurate de investitorii nebancari în volumul total plasat pe piața primară s-a majorat de la 3.2 la sută

în luna martie până la 7.7 sută în luna aprilie 2008.

Structura emisiunilor titlurilor de stat cu scadența până la un an rămâne în continuare neschimbată – au fost emise bonuri cu scadențe de 91, 182 și 364 zile, a căror pondere a constituit 94.9 la sută din volumul total (graficul nr. 4).

Graficul nr. 4. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Scadența medie la VMS emise în perioada analizată s-a majorat cu 4 zile, de la 229 la 233 zile, ca rezultat al reducerii ponderii titlurilor de stat cu scadența de 91 zile (de la 38.1 la sută în luna martie 2008 la 37.0 la sută în luna gestionată) și a sporirii cotei titlurilor de stat cu scadența de 364 zile (de la 31.0 la sută până la 32.7 la sută).

Rata medie ponderată a dobânzii la titlurile de valoare de stat plasate pe piața primară cu scadența până la un an a constituit 17.08 la sută anual,

majorându-se cu 1.66 puncte procentuale față de luna martie 2008.

Rata medie efectivă a dobânzii la obligațiunile de stat pe termen de 2 ani s-a majorat de la 16.77 la sută anual în luna martie până la 17.09 la sută anual în luna aprilie 2008.

La 30 aprilie 2008 în Sistemul de înscrieri în conturi (SIC) au fost înregistrate valori mobiliare în volum de 4979.6 mil. lei (la valoarea nominală), din care volumul valorilor mobiliare de stat emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară a însumat 1546.2 mil. lei.

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

La 30 aprilie 2008 **datoria statului contractată de la Banca Națională a Moldovei** a totalizat 2213.4 mil. lei.

Valorile mobiliare de stat obținute în portofoliul propriu al Băncii Naționale a Moldovei ca rezultat al celor două reemisiuni efectuate pe parcursul lunii aprilie 2008 au avut scadența de 182 zile. Ratele dobânzilor la titlurile emise au constituit 17.13 și 17.30 la sută anual. Rata medie ponderată a dobânzii la VMS deținute în portofoliu la 30 aprilie 2008 a înregistrat nivelul de 15.66 la sută anual, cu 0.25 puncte procentuale în creștere față de nivelul înregistrat la finele lunii martie. Scadența medie a valorilor mobiliare de stat din portofoliu în ultima zi a lunii gestionare s-a cifrat la 65 zile, fiind cu 2 zile mai joasă comparativ cu scadența medie constituită în ultima zi a lunii anterioare.

Ca rezultat al reflectării dobânzilor calculate și al evaluării VMS deținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei la prețurile de piață, valoarea de bilanț a datoriei statului la 30 aprilie 2008 s-a cifrat la 2273.2 mil. lei.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 30 aprilie 2008 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la Banca Națională a Moldovei a totalizat 567.5 mil. lei. Comparativ cu sfârșitul lunii precedente soldul depozitelor s-a diminuat cu 100.0 mil. lei, ca rezultat al restituirii depozitului în suma menționată, ajuns la scadență.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la 30 aprilie 2008 a înregistrat 15.63 la sută anual. Termenul mediu la depozitele în sold a fost de 262 zile.

Activitatea băncilor pe piața monetară

În luna aprilie 2008 volumul total al ***tranzacțiilor pe piața monetară*** efectuate de către bănci a însumat 1370.6 mil. lei, diminuându-se cu 374.6 mil. lei, sau cu 21.5 la sută comparativ cu luna martie 2008.

Volumul creditelor/depozitelor interbancare s-a diminuat față de luna martie cu 373.1 mil. lei, sau cu 21.5 la sută, consemnând valoarea de 1364.2 mil. lei, din care 95.2 la sută au fost reprezentate de tranzacțiile overnight. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele/depozitele interbancare a constituit 14.46 la sută, majorându-se cu 1.3 puncte procentuale comparativ cu luna precedentă. Termenul mediu ponderat al tranzacțiilor în luna gestionară a constituit 3 zile.

Volumul total al ***tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a valorilor mobiliare de stat***, efectuate în luna aprilie curent pe ***piața secundară*** s-a cifrat la 6.4 mil. lei, fiind în scădere cu 1.5 mil. lei față de luna martie 2008. Concomitent, a crescut ponderea tranzacțiilor de tip bănci-client de la 27.8 la sută în luna anterioară până la 84.4 la sută în luna aprilie 2008. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la valorile mobiliare de stat comercializate pe piața secundară s-a diminuat cu 0.07 puncte procentuale față de luna martie 2008, înregistrând 14.87 la sută anual în condițiile micșorării termenului mediu ponderat până la scadență de la 90 zile până la 67 zile.

În luna aprilie 2008 operațiuni de vânzare-cumpărare cu ***CertIFICATELE BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI***, precum și operațiuni ***REPO cu valori mobiliare*** n-au fost înregistrate.

Ratele de referință interbancare la finele lunii aprilie 2008 au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBOR overnight – 15.01 la sută (în scădere cu 0.53 puncte procentuale), CHIBOR 1 lună – 16.46 la sută (în creștere cu 0.23 puncte procentuale) și la CHIBOR 3 luni – 16.99 la sută (în creștere cu 0.53 puncte procentuale).

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* s-a majorat cu 586.4 mil. lei (2.6 la sută) față de finele lunii martie 2008, constituind 23328.2 mil. lei la sfârșitul lunii aprilie 2008. Această evoluție s-a

*Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului.

datorat creșterii soldului creditelor în moneda națională cu 662.9 mil. lei (5.1 la sută), în timp ce creditele acordate în valută străină (exprimate în MDL) s-au redus cu 76.5 mil. lei (0.8 la sută).

Tabelul nr. 2. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2007	20883.8	11768.9	9114.9	3317.3	1782.1	19.00	1535.2	10.66
Ianuarie 2008	20996.7	11710.3	9286.4	1615.8	885.3	19.18	730.5	10.77
Februarie	21937.4	12314.0	9623.4	2732.2	1771.4	18.93	960.8	10.75
Martie	22741.8	13034.1	9707.7	2937.8	1920.6	19.07	1017.2	11.04
Aprilie	23328.2	13697.0	9631.2	2627.9	1667.0	19.53	960.9	11.08

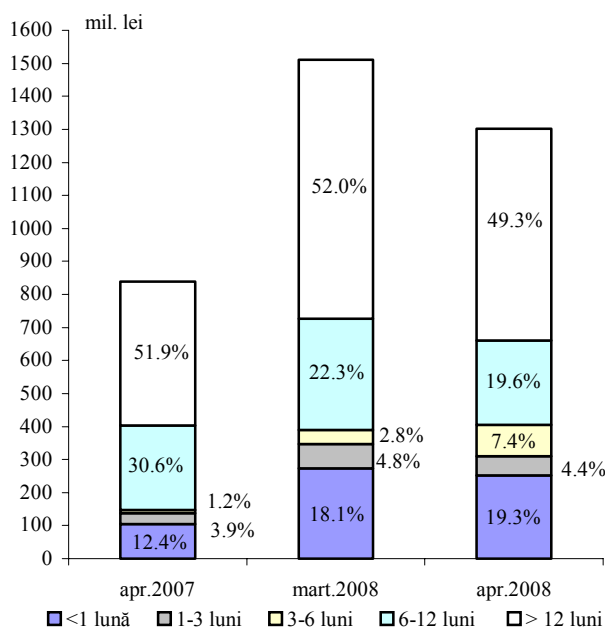
Majorarea soldului **creditelor în MDL** a fost generată de creșterea tuturor componentelor: creditelor acordate întreprinderilor de stat, sectorului privat, altor organizații care practică unele

operațiuni financiare, precum și persoanelor fizice - cu 1.9 mil. lei (0.7 la sută), cu 447.3 mil. lei (6.2 la sută), cu 11.3 mil. lei (2.6 la sută) și cu 202.4 mil. lei (3.9 la sută), respectiv.

Soldul **creditelor în valută străină** a înregistrat o micșorare determinată de reducerea soldurilor creditelor acordate sectorului privat cu 121.6 mil. lei (1.4 la sută), în timp ce

soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat, cel al altor organizații care practică unele operațiuni financiare și al persoanelor fizice s-au majorat cu 4.8 mil. lei (3.8 la sută), cu 4.2 mil. lei (1.3 la sută) și cu 36.1 mil. lei (9.8 la sută), respectiv.

Graficul nr. 5. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 928.7 mil. USD, majorându-se cu 13.3 mil. USD (1.5 la sută) față de luna martie 2008.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna aprilie 2008 a constituit 1667.0 mil. lei, micșorându-se cu 253.6 mil. lei, sau cu 13.2 la sută față de luna precedentă.

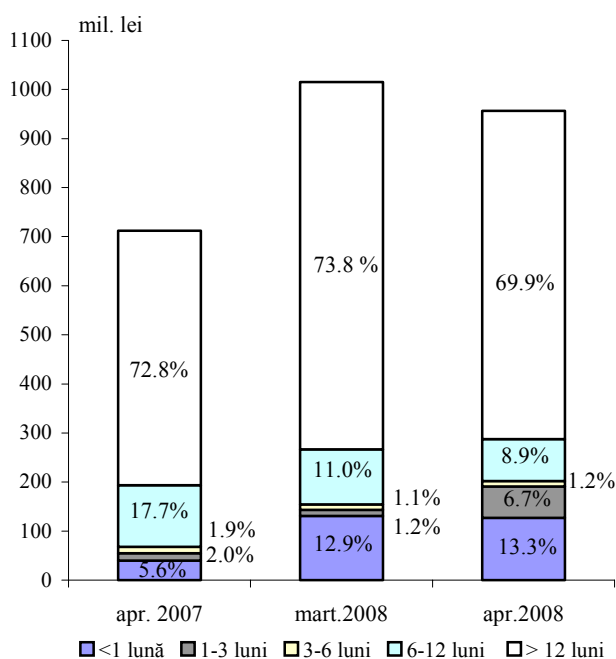
Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 78.1 la sută.

În structura pe scadențe creditele în MDL cu termene de peste 12 luni acordate persoanelor juridice și-au menținut cota maximă, deși

ponderea lor s-a micșorat cu 2.7 puncte procentuale, constituind 49.3 la sută din total. Acestea sunt urmate de creditele acordate pe termene de la 6 până la 12 luni, care au constituit 19.6 la sută din total (graficul nr. 5).

În luna aprilie 2008 *rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională* s-a majorat cu 0.46 puncte procentuale, până la 19.53 la sută, ca rezultat al creșterii ratei medii

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

la creditele acordate persoanelor fizice cu 0.63 puncte procentuale, până la nivelul de 20.68 la sută, și a ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice cu 0.40 puncte procentuale, până la nivelul de 19.21 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 956.3 mil. lei (echivalentul a 91.4 mil. USD, fiind în descreștere cu 2.4 mil. USD față de luna martie 2008). În componența acestora, creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (69.9 la sută din total, în descreștere cu 3.9 puncte procentuale față de luna precedentă), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.69 la sută anual (graficul nr. 6). Totodată, o tendință de majorare mai accentuată au manifestat creditele acordate pe termene de la 1 până la 3 luni, a căror pondere a crescut cu 5.5 puncte

procentuale, alcătuind 6.7 la sută din total.

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a crescut ușor, cu 0.03 puncte procentuale, constituind 11.07 la sută în luna aprilie 2008.

La finele lunii aprilie 2008 *soldul depozitelor* în sistemul bancar a însumat 22668.7 mil. lei, majorându-se cu 565.7 mil. lei (2.6 la sută) față de luna precedentă pe seama creșterii

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2007	14173.6	7455.9	6717.7	2391.6	1223.3	15.71	1168.3	6.49
Ianuarie 2008	15000.0	8047.3	6952.7	2440.1	1382.1	16.10	1058.0	6.62
Februarie	15638.6	8516.9	7121.7	2261.3	1256.7	15.61	1004.6	6.58
Martie	15900.7	8867.5	7033.2	2272.1	1233.2	15.94	1038.9	6.58
Aprilie	16.178.1	9202.1	6976.0	2512.1	1384.2	16.41	1127.9	7.26

soldului depozitelor în moneda națională cu 544.7 mil. lei (4.3 la sută), precum și celui al depozitelor în valută străină cu 21.0 mil. lei (0.2 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 6490.6 mil. lei, majorându-se cu 288.3 mil. lei față de luna martie 2008. Ponderea acestora a crescut cu 0.5 puncte procentuale, cifrându-se la 28.6 la sută din soldul total al depozitelor.

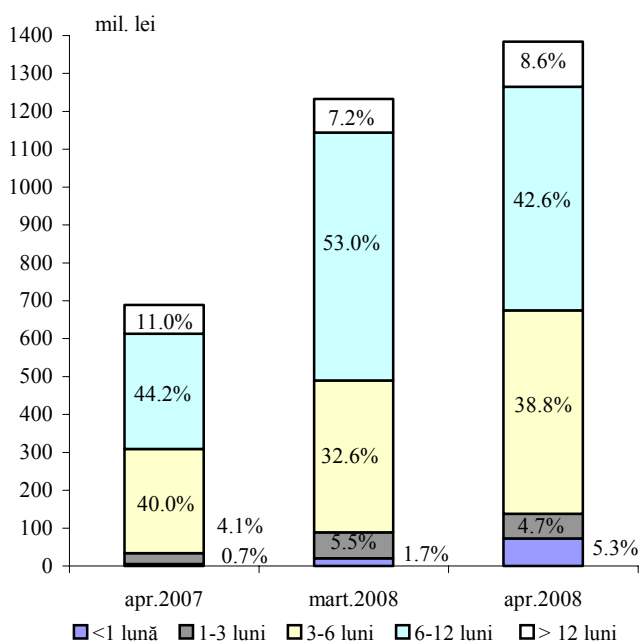
Concomitent, **soldul depozitelor la termen** a crescut cu 277.4 mil. lei (1.7 la sută) și a însumat 16178.1 mil. lei.

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 9202.1 mil. lei la sfârșitul lunii aprilie 2008, majorându-se cu 334.6 mil. lei (3.8 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al creșterii soldului depunerilor în MDL ale persoanelor fizice cu 305.8 mil. lei, sau cu 4.1 la sută, precum și a soldului depozitelor agenților economici cu 28.8 mil. lei, sau cu 2.1 la sută.

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a micșorat cu 57.2 mil. lei (0.8 la sută), alcătuind 6976.0 mil. lei.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în luna aprilie 2008 a constituit 1384.2 mil. lei, fiind cu 151.0 mil. lei superior celui din luna martie 2008. Această sporire s-a datorat majorării volumului depozitelor atrase de la persoanele fizice cu 145.0 mil. lei (14.3 la sută), precum și a volumului depozitelor persoanelor juridice cu 6.0 mil. lei (2.7 la sută).

Graficul nr. 7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

Respectiv, ponderea depunerilor la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a majorat de la 82.0 la sută în luna martie 2008 până la 83.5 sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii gestionare.

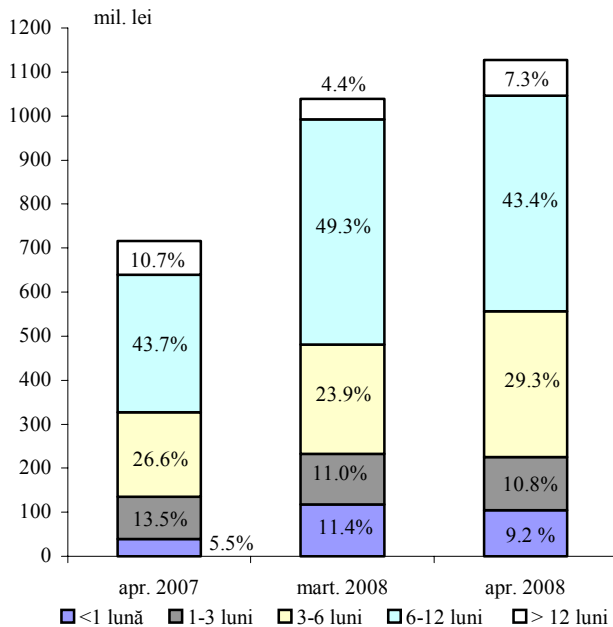
În luna aprilie curent depunerile cu termene de la 6 până la 12 luni au constituit 42.6 la sută din total (în descreștere cu 10.4 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. Totodată, s-a majorat ponderea celorlalte categorii de depozite în totalul depozitelor atrase, cu excepția celor cu termene de la 1 până la 3 luni, a căror pondere s-a redus cu 0.8 puncte procentuale, până la nivelul de 4.7 la sută (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL s-a majorat pe parcursul lunii

cu 0.47 puncte procentuale, constituind 16.41 la sută (13.27 la sută pentru persoane juridice și 17.03 la sută pentru persoane fizice, în comparație cu 14.23 la sută și 16.32 la sută, respectiv, în luna martie 2008).

În perioada gestionară volumul atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 1127.9 mil. lei (107.8 mil. USD), majorându-se cu 89.0 mil. lei (8.6 la sută), în special, din

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

contul creșterii depunerilor persoanelor fizice cu 86.6 mil. lei, sau cu 9.7 la sută.

Modificările în structura pe termene a depozitelor atrase în valută străină comparativ cu luna martie 2008 denotă tendințe opuse pentru depozitele cu diferite termene. Astfel, s-a consemnat o majorare considerabilă a ponderii depunerilor cu termene de la 3 până la 6 luni (cu 5.4 puncte procentuale, până la nivelul de 29.3 la sută din total în luna aprilie 2008), odată cu reducerea mai accentuată a ponderii depunerilor cu termene de la 6 până la 12 luni și celor cu termene de până la 1 lună (cu 5.9 puncte procentuale și cu 2.2 puncte procentuale, respectiv) (graficul nr. 8).

În perioada de raportare **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină** s-a situat la nivelul de 7.26 la sută

(3.77 la sută pentru persoanele juridice și 7.80 la sută pentru persoanele fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

În luna aprilie 2008 **baza monetară*** s-a majorat cu 6.6 la sută (619.2 mil. lei) și a constituit 9983.7 mil. lei. Creșterea bazei monetare a fost determinată preponderent de evoluția activelor interne nete ale Băncii Naționale a Moldovei, ca rezultat al creșterii cererilor de plăți față de Guvernul Republicii Moldova cu 507.9 mil. lei.

Banii în circulație** au crescut de la 6367.5 mil. lei în luna martie 2008 până la 6749.9 mil. lei în luna aprilie 2008.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a redus de la 68.0 la sută în luna martie până la 67.6 la sută în luna aprilie 2008. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a majorat de la 32.0 la sută până la 32.4 la sută.

Masa monetară M2*** pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 927.7 mil. lei, sau cu 4.9 la sută, până la 20042.2 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3****** a crescut cu

* Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

** Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, exclusiv numerarul în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

*** Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești

**** Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești

948.7 mil. lei, sau cu 3.3 la sută și a constituit 29425.1 mil. lei la sfârșitul lunii aprilie 2008 (tabelul nr. 4).

Majorarea agregatului monetar M2 a fost determinată de creșterea soldului numerarului în

Tabelul nr. 4. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec. 2007	Ponderea %	Mart. 2008	Ponderea %	Apr. 2008	Creșterea %	Ponderea %
MASA MONETARĂ (M3)	27344.17	100.0	28476.47	100.0	29425.13	3.3	100.0
MASA MONETARĂ (M2)	18396.74	67.3	19114.54	67.1	20042.21	4.9	68.1
BANI ÎN CIRCULAȚIE	6664.94	24.4	6367.45	22.4	6749.88	6.0	22.9
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	4258.62	15.5	3873.59	13.6	4083.70	5.4	13.9
- ale persoanelor juridice	3317.51	12.1	2974.65	10.4	3103.50	4.3	10.5
- ale persoanelor fizice	941.11	3.4	898.94	3.2	980.20	9.0	3.3
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	7455.86	27.3	8867.53	31.1	9202.11	3.8	31.3
- ale persoanelor juridice	1138.26	4.2	1371.80	4.8	1400.60	2.1	4.8
- ale persoanelor fizice	6317.60	23.1	7495.73	26.3	7801.51	4.1	26.5
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	8947.43	32.7	9361.94	32.9	9382.92	0.2	31.9
- ale persoanelor juridice	1992.10	7.3	2003.36	7.0	2059.84	2.8	7.0
- ale persoanelor fizice	6955.33	25.4	7358.58	25.9	7323.08	-0.5	24.9
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	17.32	0.1	5.96	0.0	6.52	9.4	0.0

circulație cu 382.4 mil. lei (6.0 la sută), a soldului depozitelor în moneda națională cu 544.7 mil. lei (4.3 la sută) și a celui al instrumentelor pieței monetare cu 0.6 mil. lei (9.4 la sută).

Depozitele în valută străină (recalculate în lei) s-au majorat cu 21.0 mil. lei (0.2 la sută). Exprimate în USD, acestea au crescut cu 21.9 mil. USD, sau cu 2.5 la

sută. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a micșorat de la 32.9 la sută în luna martie 2008 până la 31.9 la sută în luna aprilie 2008.

Rezervele internaționale nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au micșorat cu 8.6 mil. USD, totalizând 1085.2 mil. USD. În structura acestora rezervele internaționale nete ale băncilor s-au redus cu 24.3 mil. USD, iar cele ale BNM au crescut cu 15.7 mil. USD.

Rezervele externe ale sistemului bancar în luna aprilie au însumat 1624.5 mil. USD, micșorându-se cu 6.5 mil. USD față de luna martie 2008. **Rezervele externe ale BNM** au crescut cu 13.6 mil. USD, până la nivelul de 1437.9 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 539.3 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 173.7 mil. USD*.

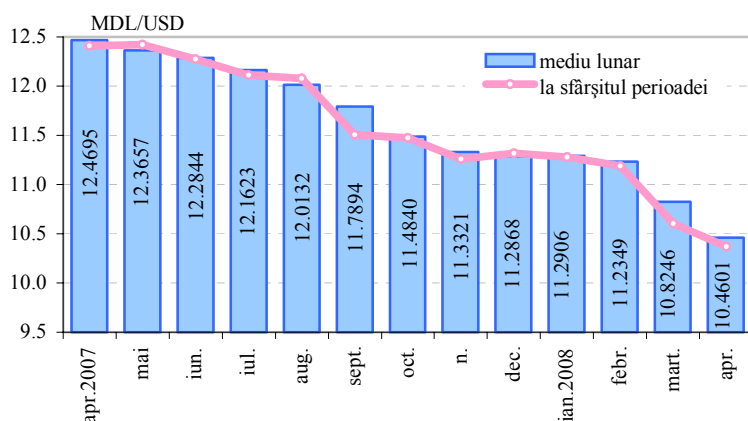
Activele interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 1287.6 mil. lei (7.6 la sută). În luna aprilie 2008 cererile de plăți ale sistemului bancar față de Guvernul Republicii Moldova s-au majorat cu 450.6 mil. lei, inclusiv cele ale BNM cu 507.9 mil. lei, iar cele ale băncilor s-au redus cu 57.3 mil. lei.

* inclusiv dobânda calculată

Piata valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 10.8246 MDL pentru 1 dolar SUA în luna martie până la 10.4601 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna aprilie 2008 (graficul nr. 9). **Cursul oficial** al leului moldovenesc s-a

Graficul nr. 9. Cursul de schimb MDL/USD

apreciat de la 10.5865 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la începutul lunii aprilie 2008 până la 10.3708 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii gestionare.

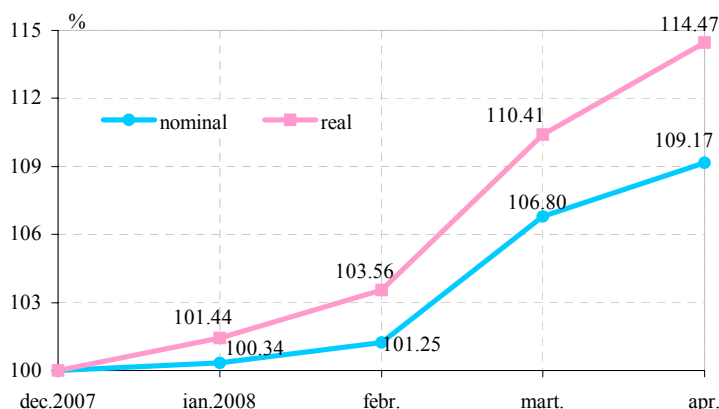
Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 16.7565 lei moldovenești pentru 1 euro în luna martie până la 16.5013 MDL pentru 1 euro în luna aprilie 2008. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost

de 16.7426 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 16.1546 lei moldovenești.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4556 lei pentru 1 rublă rusească în luna martie până la 0.4451 lei pentru 1 rublă rusească în luna aprilie 2008. La începutul lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4510 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4381

lei.

Graficul nr. 10. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2007 = 100%)

La finele lunii aprilie 2008 în comparație cu finele lunii decembrie 2007 s-a consemnat o apreciere a leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA – în termeni nominali cu 9.17 la sută (cotare indirectă*), iar în termeni reali – cu 14.47 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA (graficul nr. 10).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna aprilie 2008 a constituit 73.7 mil. dolari SUA, majorându-se cu 13.1 mil. dolari SUA față de luna precedentă (în luna martie 2008 acest indicator s-a cifrat la 60.6 mil. dolari SUA). Pe parcursul perioadei de gestiune

* Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

intervențiile Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară au constituit 17.1 mil. dolari SUA, diminuându-se față de luna martie 2008 cu 5.9 mil. dolari SUA.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna aprilie 2008 pe piața valutară internă a însumat echivalentul a 1176.6 mil. dolari SUA, fiind în creștere cu 24.0 la sută comparativ cu luna precedentă (echivalentul a 948.6 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL ale principalelor valute străine pe piața valutară internă au totalizat echivalentul a 576.7 mil. dolari SUA și vânzările – echivalentul a 599.9 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă, în luna aprilie 2008 cumpărările și vânzările contra MDL s-au majorat cu 21.9 și 26.1 la sută, respectiv.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 52.7 la sută, în euro – 30.7 la sută, în ruble rusești – 16.0 la sută, în hrivne ucrainești – 0.4 la sută și în lei românești – 0.2 la sută. Comparativ cu luna martie 2008 în luna de gestiune ponderea rulajului în ruble rusești s-a majorat cu 7.3 puncte procentuale, iar cea a rulajului în dolari SUA și în euro s-a diminuat, respectiv, cu 3.6 și cu 3.5 puncte procentuale.

La 30 aprilie 2008 stocul datoriei față de FMI a constituit 172.93 mil. dolari SUA, diminuându-se cu 2.17 mil. dolari SUA comparativ cu sfârșitul lunii martie 2008.

În luna aprilie 2008 n-au fost planificate de către Banca Națională a Moldovei plăți externe privind deservirea împrumuturilor acordate de către FMI.

La 30 aprilie 2008 stocul datoriei externe private supuse notificării la Banca Națională a Moldovei (inclusiv arieratele de dobândă) s-a redus cu 9.4 mil. dolari SUA în comparație cu finele lunii martie 2008, constituind echivalentul a 1247.79 mil. dolari SUA (sursa: DMFAS 5.3 la 14.05.2008).